

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง บทบาทการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 มีวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. การกำหนดประชากร
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด จำนวน 102 คน ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

- 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 จำนวน 6 คน
- 1.2 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 จำนวน 6 คน
- 1.3 หัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวด จำนวน 11 หมวดวิชา ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 จำนวน 66 คน
- 1.4 หัวหน้างานแผนงาน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 จำนวน 6 คน
- 1.5 หัวหน้างานทะเบียน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 จำนวน 6 คน

1.6 หัวหน้างานวัดผล ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 จำนวน 6 คน

1.7 หัวหน้างานแนะแนว ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 จำนวน 6 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้
ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ ซึ่งมีรายละเอียดของขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 การสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

2.1.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามของ นางรัตนา อรรถนิตย์ จากวิทยานิพนธ์
เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร
กลุ่มที่ 4 และแบบสอบถามของ นางนิลบล เพ็ญคอน จากวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษา
การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเทศบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มาปรับปรุง
ให้เข้ากับวัตถุประสงค์ ขอบข่ายงานวิชาการที่ผู้วิจัยประสงค์ศึกษามาใช้ และแบบสอบถาม
บางส่วนผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

2.1.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ

2.1.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.1.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณา
ตรวจสอบแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์

2.1.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.1.6 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับ
ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างานแผนงาน หัวหน้า
งานทะเบียน หัวหน้างานวัดผล และหัวหน้างานแนะแนว ในโรงเรียนทวีธาภิเศกและโรงเรียน
สวนอนันต์ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
(Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น $\alpha = 0.82$

$$\text{ใช้สูตร} \quad \alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

α	คือ	ค่าความเชื่อมั่น
k	คือ	จำนวนข้อสอบ
S_i^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
S_t^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

(นิภา เมธาวีชัย 2543 : 110)

2.1.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลจากประชากรของการวิจัยนี้

2.2 ลักษณะของเครื่องมือและเกณฑ์การให้คะแนน

2.2.1 ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามชนิดเลือกตอบ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหรือหน้าที่ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นว่า ปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด มีจำนวน 50 ข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ของกรมสามัญศึกษา ที่กำหนดไว้ 9 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ	จำนวน 7 ข้อ
2. การจัดแผนการเรียน	จำนวน 7 ข้อ
3. การจัดตารางการเรียนการสอน	จำนวน 4 ข้อ
4. การจัดครูเข้าสอน	จำนวน 5 ข้อ
5. การพัฒนาการเรียนการสอน	จำนวน 7 ข้อ
6. การจัดการเรียนการสอน	จำนวน 7 ข้อ
7. การจัดกิจกรรมนักเรียน	จำนวน 4 ข้อ
8. การวัดผลและประเมินผลการเรียน	จำนวน 5 ข้อ
9. การประเมินผลงานวิชาการ	จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับใด มีจำนวน 36 ข้อ โดยจำแนกปัญหาอุปสรรคตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของกรมสามัญศึกษา ที่กำหนดไว้ 9 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ	จำนวน 5 ข้อ
2. การจัดแผนการเรียน	จำนวน 3 ข้อ
3. การจัดตารางการเรียนการสอน	จำนวน 4 ข้อ
4. การจัดครูเข้าสอน	จำนวน 3 ข้อ
5. การพัฒนาการเรียนการสอน	จำนวน 6 ข้อ
6. การจัดการเรียนการสอน	จำนวน 3 ข้อ
7. การจัดกิจกรรมนักเรียน	จำนวน 5 ข้อ
8. การวัดผลและประเมินผลการเรียน	จำนวน 4 ข้อ
9. การประเมินผลงานวิชาการ	จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบเสนอแนวความคิดเห็น เกี่ยวกับข้อเสนอนี้ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกคำตอบจากข้อเสนอนี้ จำนวน 15 ข้อ

2.2.2 เกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถาม

ผู้วิจัยใช้วิธีของลิเกิร์ต (Likert) ซึ่งกำหนดคะแนนสำหรับข้อคำถามเป็น 5 ระดับ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถาม

ระดับบทบาทการปฏิบัติ /ระดับปัญหาอุปสรรค	คะแนนสำหรับข้อคำถาม
น้อยที่สุด	1
น้อย	2
ปานกลาง	3
มาก	4
มากที่สุด	5

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจาก โครงการบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรี ถึงผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 จำนวน 6 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

3.2 จัดส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรที่เป็นประชากรด้วยตนเอง

3.3 การรับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยนัดหมายเวลากับกลุ่มประชากรเพื่อไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3.4 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 102 ฉบับ โดยส่งให้ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 6 ฉบับ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 6 ฉบับ หัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 66 ฉบับ หัวหน้างานแผนงาน จำนวน 6 ฉบับ หัวหน้างานทะเบียน จำนวน 6 ฉบับ หัวหน้างานวัดผล จำนวน 6 ฉบับ และหัวหน้างานแนะแนว จำนวน 6 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลมาครบตามจำนวนที่กำหนดแล้ว ได้ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS / PC⁺ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลเสนอแนะหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4.3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4.4 เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูลพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ของ
ช่วงคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมาย

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1.00 - 1.49	น้อยที่สุด
1.50 - 2.49	น้อย
2.50 - 3.49	ปานกลาง
3.50 - 4.49	มาก
4.50 - 5.00	มากที่สุด

(นิภา เมธาวีชัย 2543 : 125)